

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش حاضر شناسایی فاکتورهای موفقیت و شکست سیستم های اطلاعات بیمارستانی و روش های ارزیابی آنها با استفاده از روش مرور نظام مند متون و ارائه‌ی الگوی ارزیابی برای سیستم های اطلاعات بیمارستانی در ایران بود. تأکید پژوهش حاضر روی نیاز به ارزیابی جامع سیستم های اطلاعات بیمارستانی با در نظر گرفتن گستره‌ی وسیعی از فاکتورهای موفقیت و شکست مرتبط با این سیستم ها بود.

روش پژوهش: در این پژوهش، مطالعات فارسی و انگلیسی بر اساس کلیدواژه های آنها در عنوان و خلاصه در پایگاه های اطلاعاتی IranMedex، PubMed، OvidMedline، Scopus، ScienceDirect، Embase، SID بررسی شد. مطالعاتی که فاکتورها و مدل های موفقیت و شکست و روش ها و مدل های ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی و زیر سیستم های مربوط به آن را در بر داشتند در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند. از آنجا که مطالعات وارد شده در این مرور نظام مند نامتجانس بودند، ترکیب داده های استخراج شده با استفاده از روش سنتر روایتی انجام گرفت. وجوده اشتراک و افتراق فاکتورها و روش های ارزیابی آنها در مقالات انتخاب شده تعیین شد. این فاکتورها و روش ها در گروه های مختلف دسته بندی گردید و مدل پیشنهادی بر این اساس شکل گرفت.

یافته‌ها: در نهایت در قسمت مرور نظام مند متون ۱۹ مقاله برای بررسی و تحلیل جزئیات بیشتر وارد مرور شد. مدل پیشنهاد شده شامل ۱۲ فاکتور اصلی (فاکتورهای کارکردی، سازمانی، رفتاری، فرهنگی، مدیریتی، تکنیکی، استراتژیک، اقتصادی، آموزشی، قانونی، اخلاقی و سیاسی)، ۷۱ فاکتور فرعی و ۳۵ روش پیشنهادی برای ارزیابی این زیرفاکتورها بود. یافته های مطالعه‌ی دلفی نشان داد که همه‌ی محورهای مدل اولیه در مرحله‌ی اول دلفی مورد پذیرش شرکت کنندگان قرار گرفتند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تأکید ارزیابی سیستم اطلاعات بیمارستانی از سمت موضوعات فنی به سمت موضوعات انسانی و سازمانی و از شیوه های عینی به سمت شیوه های ذهنی متمرکز شده است. بنابراین، این موضوع لزوم آشنایی هرچه بیشتر ارزیاب ها با روش های ارزیابی کیفی را ایجاد می کند. در اکثریت مقالات بررسی شده بر لزوم استفاده از رویکردهای چند روشی و ترکیب روش ها برای دستیابی به نتایج مفیدتر و جامع تر تأکید شده است.

کلمات کلیدی: سیستم اطلاعات بیمارستانی، سیستم های اطلاعات سلامت، فاکتورهای موفقیت و شکست، روش های ارزیابی، مرور نظام مند متون